

Wat is schuldhulpverlening?

“Schuldhulpverlening is het uitvoeren van diensten door schuldhulpverlenende organisaties gericht op het voorkómen, oplossen of beheersen van schulden.”

In principe kan iedere inwoner van een gemeente een beroep doen op de schuldhulpverlening, voor bepaalde doelgroepen kunnen in sommige gevallen aparte regels gelden. De gemeentelijke schuldhulpverlening heeft de plicht de individuele situatie van de burger in kaart te brengen om te toetsen of deze in aanmerking komt voor toegang tot een vorm van schuldhulpverlening. De aanvraagprocedure mag maximaal 8 weken in beslag nemen, waarna de burger een formeel gemotiveerd besluit ontvangt over toezegging of afwijzing tot de schuldhulpverlening. De burger die schuldhulpverlening aanvraagt, heeft ook een aantal verplichtingen, waaronder de inlichtingenplicht, medewerkingsplicht en identificatieplicht.

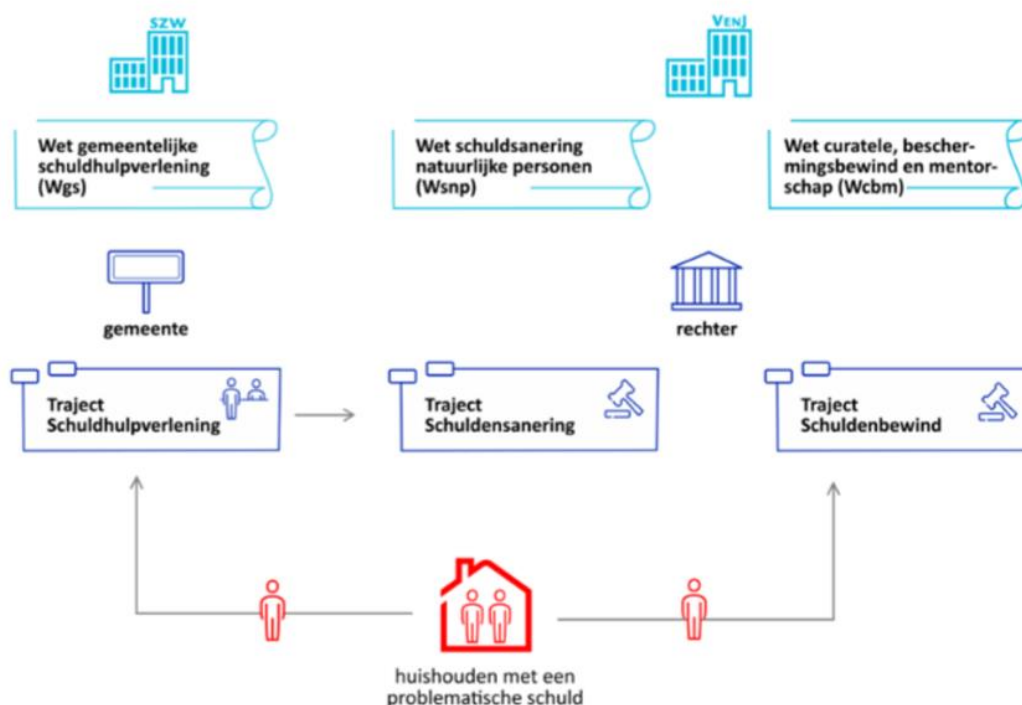
Effectieve schuldhulpverlening zou bij moeten dragen aan de bestrijding van armoede en geeft burgers mogelijkheden om optimaal te participeren in de maatschappij. Voor schuldhulpverlening mag geen geld worden gevraagd.

Welke wetgeving is hierop van toepassing?

De uitvoering van de schuldhulpverlening wordt in Nederland gereguleerd via drie wetten:

- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)
- Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp)
- Wet curatele, beschermingsbewind en mentorschap (Wcbm)

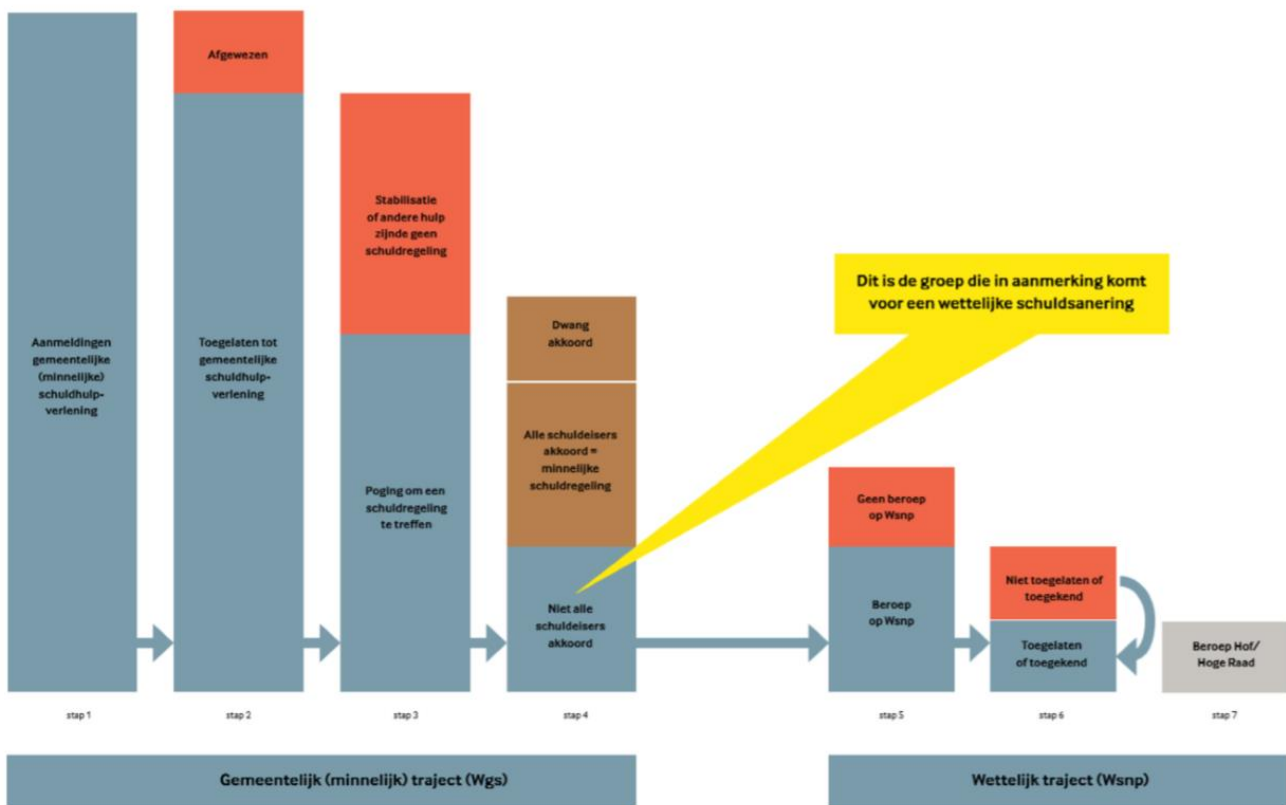
Met de invoering van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: Wgs) in 2012 hebben gemeenten de nieuwe wettelijke taak gekregen om integrale schuldhulpverlening aan hun inwoners aan te bieden (Verwey-Jonkerinstituut, 2014). De Wgs is een kader stellende wet en schrijft aan gemeenten voor dat zij voorzien in schuldpreventie, passende ondersteuning bij (problematische) schulden en nazorg. De vaststelling en uitvoering van het beleid is aan de gemeente zelf, wat betekent dat gemeenten grote beleidsvrijheid hebben bij de uitvoering van de Wgs (Platform 31 & VNG, 2015). Dit heeft ervoor gezorgd dat gemeenten hun schuldhulpverlening op verschillende manieren hebben ingericht, vaak in samenwerking met (keten)partners en belangrijke schuldeisers.

Afbeelding 2. Overzicht van actoren, wetten en trajecten voor huishoudens met een problematische schuld (afkomstig uit: Algemene rekenkamer, 2016)

De uitvoering van de Wgs valt echter wel onder de Algemene wet bestuursrecht, waarin algemene voorschriften zijn opgenomen over de dienstverlening aan burgers. Dit geeft burgers onder andere de mogelijkheid tot het indienen van bezwaar en het in beroep gaan. Gemeenten zijn niet verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) en de Wet curatele, beschermingsbewind en mentorschap. Maar burgers kunnen bijvoorbeeld voor het financieren van bewindvoering wel een beroep doen op de bijzondere bijstand. Ook zijn gemeenten wel verplicht een verklaring artikel 285 Wsnp af te geven als een burger daarop staat. Ook als de inschatting wordt gemaakt dat toelating tot de Wsnp door de rechter wordt afgewezen

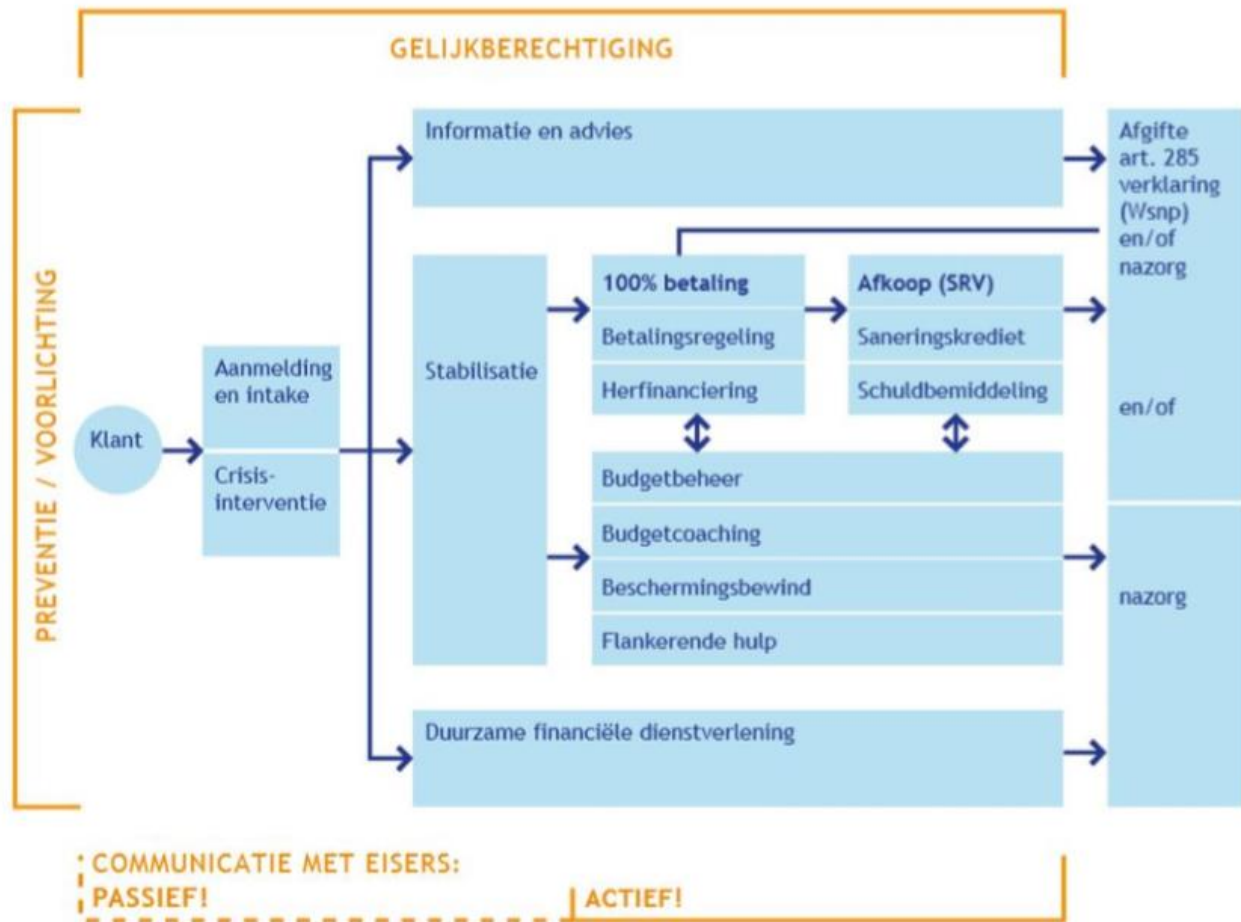
In afbeelding 3 is te zien hoe het gemeentelijk (minnelijke) traject en het wettelijk traject op elkaar aansluiten en welke rol de gemeentelijke schuldhelpverlening hierin heeft richting het ondersteunen van de burger met (problematische) schulden. Het stelsel is zo ingericht dat de burger met schulden altijd eerst via de gemeente zal moeten proberen een minnelijke schuldregeling te treffen alvorens aanspraak kan worden gemaakt op wettelijke schuldsanering.

Afbeelding 3. Globale indeling van de stappen die een klant doorloopt bij een beroep op de schuldhelpverlening (afkomstig uit: Platform 31 & VNG: De eindjes aan elkaar knopen, 2015)

Onderstaande afbeelding is een schets van de omvang aan activiteiten binnen het proces van de gemeentelijke schuldhelpverlening. → zie volgende blad.

Onderstaande afbeelding is een schets van de omvang aan activiteiten binnen het proces van de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Afbeelding 4. Processchema schuldhulpverlening (afkomstig uit: NVVK: Gedragscode schuldhulpverlening, 2015)

Voor een uitgebreide informatie over schuldhulpverlening, lees verder op:

<https://www.quickscan-gshv.nl/wp-content/uploads/2017/09/Gebruikershandleiding-quickscan-1.pdf>